

NOTAT

Helhedsorienterede indsatser i Slagelse Kommune

Byrådet godkendte 26. april 2021 (punkt 17) på baggrund af initiativsag om tværgående indsats, at kommunaldirektøren sammen med chefteam skal komme med forslag til, hvordan komplekse sager med mange parter, herunder overgange for familier, unge og borgerne håndteres, så de forskellige politiske hensyn og principper fra debatten indarbejdes, herunder forslagene fra Sofie Janning (A) og Ann Sibbern (UFP). Forslaget forelægges byrådet senest på møde i juni.

I dette notat beskrives:

- A. Status for nuværende helhedsorienterede indsatser
- B. Kommende ny lovgivning, der skal sikre helhedsorientering i komplekse borgersager
- C. Praksis i andre kommuner
- D. Forslag til konkrete initiativer
- E. Initiativer på vej

A. Status for nuværende helhedsorienterede indsatser.

Indsatser til borgere med komplekse sociale problemer og/eller komplekse støttebehov bevilges ud fra forskellig lovgivning afhængig af borgerens alder og behov. Støtten og indholdet af indsatserne er bl.a. afhængig af kommunens organisering. Retssikkerhedsloven har til formål at sikre borgernes rettigheder og indflydelse på sagsbehandlingen. Konkrete sociale indsatser ydes efter serviceloven, mens ydelser og indsatser ift. uddannelse og beskæftigelse gives efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

- a. Retssikkerhedsloven
- b. Serviceloven
- c. Folkeskoleloven
- d. Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU)
- e. Lov om aktiv beskæftigelsesindsats
- f. Integrationsloven
- g. Bekendtgørelse om rehabiliteringsplan og rehabiliteringsteamets indstilling om ressourceforløb, fleksjob, førtidspension mv.
- h. Lov om kommunal indsats for unge under 25 år (KUI)

<https://vidensportal.dk/voksne/sammenhaengende-indsatser/lovgivning>

1. Indsatser hvor det helhedsorienterede er en af grundstenene i konstruktionerne

Side2/7

a. KUI (Den Kommunale Unge Indsats)

Tværfaglig, sammenhængende og forebyggende indsats, der skal medvirke til, at alle unge under 25 år får støtte til at komme i gang med en uddannelse eller kommer i job. Målgruppen for et KUI-netværksmøde er unge, der har eller har behov for støtte fra to eller flere kommunale afdelinger.

KUI er startet den 1. august 2019 og vil fremadrettet være en del af Ungeenheden

b. Ungeenheden

Etableringen af Ungeenheden der skal sikre en sammenhængende koordineret og helhedsorienteret ungeindsats så flest mulige unge kommer i uddannelse eller beskæftigelse. Målgruppen er de 14-30 årige.

Den kommende Ungeenhed sammensættes af samtlige medarbejdere fra Jobcentrets Ungeindsats og fra UU Slagelse. Derudover overføres medarbejdere fra Børn- og Familie og Center for Handicap og Psykiatri.

Enheden har opstart 1. september 2021.

c. Projekt ny start

Housing First for unge mellem 14 og 24 år, der er i risiko for hjemløshed, eller som lever i hjemløshed. At styrke den unges ressourcer, der understøtter læring og forandring, og som skaber mulighed for et selvstændigt og tilfredsstillende liv.

Projektet er finansieret af Socialstyrelsen i perioden 1. august 2020 – 31. december 2021. Vi har dog netop fået forlængelse på projektet til den 31. maj 2022. Trods forlængelsen er budgettet fortsat det samme beløb.

d. Mestringshuset

Målgruppen for Mestringshuset er unge i alderen 16 - 25 år, der befinder sig på kanten af specialområdet, og unge i en overgang fra det specialiserede børneområde til voksenlivet.

Opstart 1. maj 2021 i samarbejde mellem CHP og Børn og Familie.

e. Rehabiliteringsteamet

Rehabiliteringsteamet er jf. gældende lovgivning tværfagligt. Der arbejdes med henblik på en koordinerende indsats på baggrund af hhv. serviceloven og Lov om aktivbeskæftigelse, til borgere der indstilles til resourceforløb, jobafklaring, fleksjob, førtidspension eller anden indsats. Rehabiliteringsteamet består af kommunale medarbejdere fra beskæftigelsesområdet, socialområdet og sundhedsområdet. Der skal også være en sundhedskoordinator fra regionen repræsenteret i teamet. Hvis det er relevant, kan der også være en uddannelsesvejleder eller en fra familieområdet.

f. IPS (Individual Placement and Support)

IPS er en metode, der gennemføres som et projekt finansieret af A.P. Møller Fonden i samarbejde med 13 sjællandske kommuner og region Sjælland. Metoden fokuserer på at få borgere med psykiske diagnoser ind på arbejdsmarkedet sideløbende med deres psykiatriske behandling.

Projektet er afsluttet i foråret 2021, men der arbejdes videre med de erfaringer vi har fået i projektet.

g. *FIF (Forebyggelse i Familien)*

Et tværfagligt myndighedsteam, som har til formål at opspore og udrede samt iværksætte en koordineret helhedsorienteret indsats for målgruppen, som er socialt udsatte børn og unge primært med anden etnisk baggrund end dansk, som er i risiko for at blive rekrutteret til bandekriminalitet samt deres familier. Kerne teamet fungerer også som indgangen til kommunen for familierne.

h. *Babyrefleksion*

Har til formål at skabe rum for en fælles refleksion på tværs af fagområder, i tilfælde hvor der er bekymring for en gravid eller en baby u. 1 år med særlige behov. Refleksionsrummet skal sikre en kvalificeret og balanceret risikovurdering, som kan skabe grundlag for eventuelle beslutninger om igangsættelse af særlige indsatser og/eller foranstaltninger. Faste deltagere er fra Sundhedstjenesten (souschef og sundhedsplejerske, der kender familien), Børn og Familie (socialrådgiver fra socialfaglig afdeling og deltager fra småbørnshuset), jordemoder og socialrådgiver fra Slagelse Sygehus. Hvis familien selv ønsker at deltage er de også repræsenteret. Derudover kan deltagere, der er relevante for sagen deltage f.eks. egen læge, medarbejder fra jobcenter eller andre.

i. *KPE (Den Kriminalpræventive Enhed)*

KPE's mål er at forebygge kriminalitet blandt børn og unge i og nedbringe antallet af unge, der begår alvorlig kriminalitet. KPE har indsatser rettet mod individer og grupper. Som en del af KPE ligger:

- PSP samarbejdet (Politi, Socialforvaltning, Psykiatri)
- SSP samarbejdet (Skole, Socialforvaltning, Politi)
- SSP+ samarbejdet – for unge med risikoadfærd mellem 18-25 år

j. *Den sociale hjemmepleje*

Tæt samarbejde mellem CHP, CSÆ og opholdsstedet Toften. Blev etableret i oktober 19, som en prøvehandling, idet der i hjemmeplejen var et stigende antal psykisk syge borgere, som personale ikke fik lov at komme ind hos. Prøvehandlingen er afsluttet, og praksis er implementeret i alm drift.

2. Eksempler på praksis i myndighedssagsbehandlingen hvor der er aftalte samarbejdsformer, strukturer, projekter eller andet, hvor formålet er tværgående helhedsorienterede indsatser.

Nedenstående er oplyst efter i hvilken faglig søjle indsatsen har sit udspring.

Arbejdsmarkedsområdet:

a. *"Step-up" Indsats*

I Step Up indsatsen er fokus på at drøfte, hvilke indsatser og foranstaltninger, der kan hjælpe borgeren videre. I indsatsen undersøges om der er konkrete barrierer for job, som skal håndteres som led i den jobrettede indsats. Møder kan have enten lægefagligt eller socialfagligt fokus. Deltagerkredsen afspejler dette, og er enten: kommunallægen, mødele-

der fra rehabiliteringsteamet samt fagkonsulent/projektleder fra Afdelingen for Ressource, borger, sagsbehandler og jobformidler. Eller: Repræsentant fra Handicap & Psykiatri, Sundhed og Ældre samt mødeleder (Fagkonsulent/Projektleder), borger, sagsbehandler og jobformidler. Denne indsats gennemføres på ressourceforløbsområdet.

Handicap og Psykiatri:

b. Koordineret visitation

Center for Handicap og Psykiatri-myndighed (CHP) og Center for Sundhed og Ældre (CSÆ) afholder koordineret visitationsmøde hver uge, hvor formålet er at gennemgå de nye henvendelser fra borger/pårørende/samarbejdspartnere, der ønsker at søge om tilbud inden for det specialiserede område.

Den koordinerede visitation sikre at borgerens stemme bliver hørt ved ansøgninger, samt at retssikkerhedsloven og forvaltningsloven forvaltes korrekt.

c. FOKUS

FOKUS har i øjeblikket stor opmærksomhed på inddragelse af samarbejdspartnere og på at få bragt alle relevante stemmer omkring borgeren i spil, herunder på hvordan vi kan samarbejde mindre silo opdelt på tværs af tilbud og civilsamfund.

d. Koordinerende indsatsplaner

Samarbejde mellem Rusmiddelcentret, Psykiatrien og Kommunen. Der er faste rammer for rollefordelingen i forhold til, hvem der gør hvad. Ligeledes er der fastlagte skabeloner, der understøtter processen. Der er en fast koordinator, der sørger for inddragelse af borger, og som er tovholder på processen.

e. Overgang Ung til Voksen

Koordineret indsats for at orientere voksenregi om unge, der har fortsat behov for støtte, når sagen lukkes i Børn og Unge ved det 18 år. Månedligt møde hvor følgende deltager: CHP, Ungehuset, Pædagogisk Udvikling og Inklusion (PUI), Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), CSÆ og Mestringshuset.

Børn og Unge:

f. Tværfaglig visitation

Kvalificering og beslutning af den rette og helhedsorienterede indsats via tværfaglige samarbejder ift. skole, dagbehandling samt anbringelse. Skole, PUI, B&U som faste deltagere og øvrige ad hoc. deltagere omkring barnet.

g. Skolefravær

Skolekontaktpersoner, hvis opgave er at arbejde med tidlig forebyggelse af elevs ulovlige og/eller bekymrende fravær, samt opsporing af fraværs mønstre der kan være med til at forebygge mistrivsel.

h. Forebyggelsesindsatsen

De fremskudte rådgivere skal, i samarbejde med skoler og andre relevante fagpersoner (pædagogiske vejledere, psykologer, motorikkonsulenter m.m.) sikre relevant støtte til børn og deres familier, så udfordringer ikke udvikler sig. En af deres primære opgaver er derfor at under-

støtte skoler i arbejdet med børn i faldende trivsel og skabe en kobling mellem indsatserne og hjemmet. På sigt skal de fremskudte rådgivere tilkobles Ungeenheden for at understøtte, at unge kommer i beskæftigelse og uddannelse.

Sundhed og Ældre:

i. Samarbejdsrelationer for hjælpemiddelområdet.

CSÆ hjælpemiddelfdelingen har et formaliseret årligt møde med CBU og derudover afholder de ad hoc møder med CHP og CAI, jobcenter. Bevilling af hjælpemidler er gældende så længe behovet for hjælpemidlet eksisterer, og disse skal således ikke genansøges, når man fylder 18.

B. Ny hovedlov på vej om en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse og sammensatte problemstillinger (Regeringen, 2018)

Lov om en helhedsorienteret plan skal give kommunerne mulighed for at hjælpe borgere og familier med komplekse problemer på en ny måde, ved at loven går på tværs af syv forskellige sektorlove, såsom serviceloven, beskæftigelsesloven og integrationsloven. Med borgernes samtykke er det muligt at erstatte særskilte sektorhandleplaner med en helhedsorienteret plan, da der ikke længere er krav om særskilte planer (Regeringen, 2018).

Aftaleparterne er enige om, at en ny hovedlov skal skabe rammen for, at borgere med komplekse problemer kan få tilbudt én udredning, én visitation og én samlet afgørelse samt en enkel klageadgang.

Den nye lovgivning forventes vedtaget i 2021 med en 2 årig implementeringsperiode.

Der er enighed om, at kommunerne efter en indfasningsperiode på to år i den nye hovedlov forpligtes til at tilbyde den helhedsorienterede indsats til den del af målgruppen, for hvor hvem der kan eller skal udarbejdes flere kommunale planer, og som vurderes at have et potentiale for udvikling og progression i forhold til arbejdsmarkedet.

Der er enighed om, at ansvaret for den helhedsorienterede udredning og tildelelse af indsatser placeres entydigt i kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen beslutter, hvilken enhed i kommunen der kan udføre den helhedsorienterede indsats. Det skal sikre frihed til at indrette den helhedsorienterede indsats efter lokale forhold i kommunen.

Loven skal evalueres efter to år med fokus på status for kommunernes indfasning, opbygning af organisatorisk kapacitet og it-understøttelse.

Aftaleteksten kan læses via dette link:

<https://www.regeringen.dk/media/6039/aftale-om-rammerne-for-en-helhedsorienteret-indsats-for-borgere-med-komplekse-problemer.pdf>

C. Praksis andre kommuner

Flere andre kommuner har iværksat forskellige initiativer for at skabe bedre sammenhæng for borgere med mange indgange til kommunen f.eks. Furesø (som led i frikommune forsøg) og Egedal. Kendetegnende for begge indsatser er fokus på at skabe færre kontaktpunkter for den enkelte borger – tanken om én indgang.

Nærmere om Furesø:

<https://www.furesoe.dk/politik/politikker-og-planer/beskaeftigelse-erhverv-og-integration/sammenhaengende-borgerforloeb/>

Der kan læses mere om indsatsen i Egedal via dette link:

<https://www.egedalkommune.dk/kommune/sagsbehandling-og-klager/tva-ergaende-enhed-1plan/>

Ligeledes kan der hentes inspiration hos KL og VIVE:

KL – Anbefalinger og eksempler på Helhedsorienterede indsatser for udsatte borgere

<https://www.kl.dk/media/26778/helhedsorienterede-indsatser.pdf>

VIVE's slutrapport for frikommuneforsøg med sammenhængende indsatser – én plan.

<https://www.vive.dk/media/pure/15785/5195064>

D. Forslag til konkrete initiativer

Følgende indsatser foreslås som konkrete initiativer, der iværksættes nu for at styrke det helhedsorienterede fokus.

a. Overgang fra Ung til Voksen +

I forhold til unge, der er omfattet af indsatser efter Servicelovens bestemmelser skal der fra det 16 år iværksættes initiativer, der skal sikre overgangen fra barn til voksen ved det 18 år. Den koordinerede indsats, der involverer en række af de kommunale aktører har primært fokus på den unge, kun i et vist udsnit af sager involveres forældrenes situation.

For forældre betyder de unges overgang til voksen skiftet fra at være forældre til pårørende, nye og ændrede rettigheder og skift i roller og opgaver. Og nogle forældre skal ud på arbejdsmarkedet efter i en årrække at have taget sig af deres barn.

Det foreslås, at der systematisk i alle overgangssager skal være fokus på ændringer og behov for alle medlemmer af de familier, hvor der er overgang fra ung til voksen. Blandt handlemulighederne kunne være uddannelse og opkvalificering af forældre til at varetage rollen som pårørende, vejledningsmaterialer, særlig rådgivningsfunktioner m.v.

Det anbefales, at der udarbejdes forslag til en prøvehandling, der adresserer de konkrete udfordringer for forældrene. Prøvehandlingen skabes og iværk-

sættes i et samarbejde mellem Børn og Familie, Jobcenteret, Handicap- og psykiatri og Forebyggelse og sundhed samt et antal forældre, der har kendskab til de aktuelle udfordringer. Handicaprådet kan også involveres.

Side 7/7

Forslag til prøvehandling/prøvehandlinger forelægges de relevante fagudvalg, SBU, USB, BUU og FSU til orientering på udvalgmøderne i september 2021.

b. "Step Up" indsats

Styrelsen for Arbejdsmarked & Rekruttering har over tid udviklet og afprøvet en tværfaglig "Step-up" model som en tværfaglig metode til at afklare og iværksætte en social, sundheds- og familiemæssig mestrende parallelindsats, som bidrager til de mest udsatte borgeres progression mod job eller uddannelse.

Med en målrettet brug af det tværfaglige set-up i "Step-up" indsatsen forventer administrationen, på baggrund af erfaringerne med ressourceforløbsborgerne, at vi vil kunne udvikle aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere mod arbejdsmarkedet i f.eks. småjob, ordinære timer eller fleksjob og dermed forebygge vejen væk fra arbejdsmarkedet og f.eks. førtidspension. Indsatsen ligger i tråd med en række af de konkrete anbefalinger og strategier, der er afsættet for et samlet beskæftigelsesområde. En konkretiserende businesscase vil blive udarbejdet forud for kommunens kommende budgetforhandlinger.

E. Initiativer på vej

Ankestyrelsen udsendte i 2019 principafgørelserne 10-19 og 11-19, idet der fra ministeriel side var anmodet om en præcisering af praksis for anvendelsen af servicelovens § 83 (personlig og praktisk hjælp) og § 85 (socialpædagogisk støtte).

I CHP og CSÆ har der fra start pågået et tæt samarbejde i forhold til principafgørelsernes betydning på områderne, både ud fra et borgerperspektiv, men også ud fra faglighed, kompetenceniveau, organisation, service- og leverandørniveau.

I takt med dette analysearbejde er det blevet tydeligt, at kompleksiteten er stor og konsekvenserne af principafgørelsen rækker længere ud end blot til CHP og CSÆ og omfatter flere af kommunens velfærdsområder i flere forskellige centre. Der er derfor et stort udviklingspotentiale og behov for samarbejde på tværs af velfærdsområderne.